

УДК 657

Рацька Яна

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя (Україна)

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ОБЛІКОВІЙ СИСТЕМІ ПІДПРИЄМСТВА

Ratska Yana

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil (Ukraine)

FINANCIAL ACCOUNTING OF NON-CURRENT ASSETS IN THE ACCOUNTING SYSTEM OF AN ENTERPRISE

Основні засоби є однією з ключових категорій у бухгалтерському обліку підприємства, що здійснює діяльність у сфері готельного господарства. У контексті економічної сутності, основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство утримує для використання у процесі виробництва або надання послуг, для здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних функцій, і які, як очікується, будуть використовуватись протягом більше одного року (або операційного циклу, якщо він перевищує рік).

Готельне підприємство, зокрема готель «VATRA» у місті Тернопіль, активно використовує об'єкти основних засобів у щоденній діяльності. До таких об'єктів належать будівлі готелю, меблі, побутова техніка, транспортні засоби, комп'ютерне обладнання, системи охорони тощо.

Основні засоби класифікуються за видами відповідно до їх функціонального призначення. НП(С)БО 7 передбачає таку класифікацію: будівлі, споруди, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, інвентар, інші основні засоби.

Амортизація основних засобів у готельному підприємстві нараховується з урахуванням строку їх корисного використання, методу амортизації (найчастіше - прямолінійний метод), а також згідно з обліковою політикою підприємства.

Облікова політика готелю передбачає використання методу нарахування, автоматизацію обліку через спеціалізоване програмне забезпечення, ведення журналів-ордерів у цифровому вигляді, електронний архів документів.

Згідно з Інструкцією, при наданні готельних послуг обов'язковим є використання первинних документів, таких як готельний рахунок, акт виконаних робіт, видаткова накладна, рахунок-фактура тощо. Ці документи є підставою для бухгалтерського обліку та повинні містити обов'язкові реквізити, визначені законодавством. [M.E.Doc](#)

Нормативно-законодавча база з обліку основних засобів в Україні є достатньо структурованою та охоплює ключові аспекти визнання, оцінки, амортизації, вибуття й переоцінки активів. Основним документом виступає НП(С)БО 7 «Основні засоби», який забезпечує методологічну базу для ведення обліку. Проте у порівнянні з міжнародними стандартами (МСБО 16 «Основні засоби»), національні положення мають певні обмеження щодо переоцінки, компонентного обліку, а також визнання витрат на ремонт.

У готелі «VATRA» податковий облік здійснюється паралельно з бухгалтерським, але на основі норм Податкового кодексу України. Основними податками, що сплачуються підприємством, є: Податок на прибуток підприємств (ставка 18%); ПДВ (податок на додану вартість) (20%); Єдиний соціальний внесок (22%); Податок на доходи фізичних осіб (ПДФО) - 18%; військовий збір - 1,5% - утримуються з заробітної плати працівників. На сучасному етапі діяльності готель «VATRA» м. Тернопіль здійснює облік відповідно до вимог національних стандартів бухгалтерського обліку, із частковим використанням програмного забезпечення для автоматизації окремих

процесів. Однак діюча система обліку має низку суттєвих недоліків, які обмежують її ефективність з точки зору управлінського, податкового та фінансового аналізу. Основні недоліки діючої облікової системи: Фрагментарність облікової інформації, низький рівень автоматизації, недостатній аналітичний потенціал, обмежене використання інформаційних технологій, відсутність системи внутрішнього контролю.

Наявна система обліку на підприємстві готель «VATRA» не відповідає повною мірою сучасним вимогам до прозорості, аналітичності та оперативності інформації. Застарілі методи обліку обмежують можливість гнучкого управління ресурсами, ускладнюють формування об'єктивної звітності та знижують загальну ефективність фінансового менеджменту. У сучасних умовах господарювання ефективне управління готелем значною мірою залежить від якості інформаційного забезпечення управлінських рішень. Тому важливою задачею є підвищення аналітичності показників бухгалтерського обліку, що дозволяє оперативно реагувати на зміни в середовищі та оптимізувати витрати. Використання ЕОМ та сучасного програмного забезпечення дозволяє значно підвищити якість, швидкість та достовірність облікової інформації. Зокрема, пропонується: впровадження автоматизованої облікової системи (наприклад, BAS Бухгалтерія, 1С:Готель, Hotelium тощо); забезпечення зв'язку між обліком у різних підрозділах; рецепція, бухгалтерія, ресторан, технічний відділ; автоматичне формування вихідних документів (рахунків, актів, звітів); побудова аналітичних панелей для моніторингу ключових показників. Успішна практика провідних готельних мереж може бути адаптована до українських реалій.

Таким чином, для готелю «VATRA» у м. Тернопіль доцільним є: Впровадження накопичувальної аналітичної відомості для деталізації доходів і витрат; використання сучасних ЕОМ і програмного забезпечення для автоматизації облікових процесів; адаптація міжнародних стандартів і практик обліку до українських умов; забезпечення зв'язку облікової інформації з іншими бізнеспроцесами підприємства.

Ці заходи сприятимуть формуванню достовірної та своєчасної облікової інформації, що є основою ефективного фінансового управління та розвитку підприємства в умовах ринку.

Список використаних джерел:

1. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / Р. Ф. Бруханський, О. П. Скирпан – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 444 с.

2. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. / Ю. С. Серпенінова, С. М. Гольцова, І. О. Макаренко; за заг. ред. Ю. С. Серпенінової. – Суми : Університетська книга, 2015. – 336 с.

Королук Т., Краузе О. Первинні документи в бухгалтерському обліку підприємства в умовах цифрової економіки / Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія /за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 26-25. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46506>

Краузе О., Бойко О. Роль хмарних технологій в удосконаленні обліково-аналітичних процесів / Трансформація бізнесу для сталого майбутнього: дослідження, цифровізація та інновації: монографія /за ред. д.е.н., проф. О. А. Сороківської. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2024. С. 36-45. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46506>

Співак С.М., Королук Т.М., Дерейчук О.П. Організаційні аспекти та інформаційне забезпечення процесу формування звітності підприємств. Галицький економічний вісник. 2024. Том 87. № 2. С. 116–121.